

Veli Katılımı Hakkında Sınıf Öğretmenleri Ne Düşünüyor? Fenomenolojik Bir Çalışma

Mehmet Hilmi Koç¹

Özet: Bu çalışmada, ilkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Örneklem türü olarak amaçlı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Çalışma grubunu İstanbul'daki ilkokullarda görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak görüşmeden yararlanılmış ve bu doğrultuda yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin veli katılımını oldukça önemsedikleri söylenebilir. Veli katılımı ev ve okul temelli olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ev temelli veli katılımı, çocuğunun eğitim sürecine destek olmak için velinin ev ortamında yaptığı çalışmalardır. Velinin okul ortamında çocuğunun başarısının artması için okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler ve diğer veliler ile yaptığı çalışmalar okul temelli veli katılımı kapsamına girmektedir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu velinin ev temelli katılımını önemli bulurken okul temelli katılımını ise sınırlandırmaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Velilerin katılım göstermeme nedenleri veliden kaynaklı, öğretmenden kaynaklı, okuldan kaynaklı ve sistemden kaynaklı nedenler şeklinde dört grupta ele alınmıştır. Araştırmanın bulgularına göre veli katılımını artırmak için yapılan veli eğitimlerinin faydalı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle veli katılımına artırmaya yönelik okulun türü ve seviyesine uygun veli eğitimleri düzenlenmesi önerilebilir. Ayrıca öğretmenlerin veli katılımını artırmak için yapacağı çalışmalara vakit ayırabilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Veli katılımı, ev temelli, okul temelli, veli eğitimi, sınıf öğretmeni

DOI: 10.29329/mjer.2019.210.4

What do The Elementary Teachers Think About Parental Participation? A Phenomenological Study

Abstract: In this study, it is aimed to determine the opinions of the classroom teachers, who are working in elementary schools, about parental participation. In the study, the phenomenological design, one of the qualitative research designs, was used. The study group consists of 20 classroom teachers working in elementary schools in Istanbul. The interview technique was used as a data collection tool and a semi-structured interview form was prepared. According to the results of the research, it can be said that classroom teachers consider the parents' participation very important. Parental participation is divided into two as home and school based. Home-based parental participation is the work of the parent in the house environment to support the child's educational process. In order for the parents to increase the success of their children in the school environment, their work with the school administration, teachers, students and other parents were included in the scope of the school-

---

¹ Mehmet Hilmi Koç, Assoc. Prof. Dr., İç Denetçi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, ORCID: 0000-0001-6259-173X

İrtibat Yazarı: kocmehmethilmi@gmail.com

based parent participation. According to the findings of the study, it was found that while the majority of teachers found home-based participation of the parents as important, they tried to limit their school-based participation. According to the findings of the study, it was concluded that the parents' training to increase parental participation was beneficial. Therefore, organizing parent trainings appropriate to the type and level of the school to increase parental participation recommended.

Keywords: Parental participation, home-based, school-based, parent education, class teacher

GİRİŞ

Velilerin eğitime katılımı araştırmacıların giderek ilgilendikleri bir konu haline gelmeye başlamıştır. Yapılan birçok araştırma her yaştan çocuğun akademik başarısı ve sosyal gelişimi için veli katılımının desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Günümüzün en etkili okulları, ailelerin çocuklarının eğitime katılımının cesaretlendirilmesi ve desteklenmesi gerektiğini yaygın bir şekilde kabul etmektedirler. Birçok uygulayıcı ve okul savunucusu, veli katılımını, okulları güçlendirmenin ve akademik başarıyı sağlamanın bir yolu olarak görmektedir (Caplan, 1995; Grant & Ray, 2010; Epstein 2001).

Günümüzde, velilerin ve öğretmenlerin, çocuğun eğitim deneyimini daha iyi hale getirmek için birlikte çalışması oldukça önemlidir. Veliler, çocuklarının sağlığını ve öğrenmelerini destekleyerek, okul çalışmalarını başarmasına rehberlik ederek, haklarını savunarak ve okulların etkililiği sağlamak gibi yönlerden önemli bir rol oynarlar. Velilerin çocukların eğitime katılımı, çocukların akademik başarılarını, entelektüel yeteneklerini ve eğitim motivasyonlarını geliştirirken sınıf disiplini sorunlarını ve devamsızlığı azaltır (Epstein, 2008; Ferrara & Ferrara, 2005; Koutrouba, Antonopoulou, Tsitsas, & Zenakou, 2009; Sanders & Lewis, 2005).

Moll ve arkadaşlarına (1992) göre, aileler öğretmenler tarafından gözden kaçabilecek çok sayıda bilgi ve beceri derinliğine sahiptirler. Çocuklarına yardım etme yeterliliklerinin olduğuna inanmaları için velilere destek olmak gerekmektedir. Çünkü veliler çocuklarının eğitim süreçlerine katılırken, öğrenciler daha fazla akademik ve sosyal başarı elde edebilirler. Ancak öğretmenler, tüm velilere olumlu yollarla ulaşma, öğrenci başarısını artırmaya yönelik farklı veli katılım stratejiler uygulama ve mesleki özerklikleri ile velilerin ihtiyaçlarını dengeleme zorlukları ile karşı karşıyadırlar. Veli katılımı ile ilgili Türkiye’de yapılan çalışmalar incelendiğinde çoğunlukla okulöncesinde veli katılımının araştırıldığı (Günay Bilaloğlu & Aktaş Arnas, 2018; Şahin & Kalburan, 2009; Toran & Özgen, 2018; Ünüvar, 2010) ancak ilkokullarda özellikle de sınıf öğretmenlerinin gözünden veli katılımını araştıran çalışmaların (Argon & Kıyıcı, 2012; Binicioğlu, 2010) yok denecek kadar az olduğu belirlenmiştir. İlkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin bakış açıları ile veli katılımını artırmak için yaptıkları çalışmaların ortaya çıkarılması önem arz etmektedir. Bu çalışmanın ilkokullardaki veli katılımının daha sağlıklı bir noktaya gelmesine yardımcı olabileceği söylenebilir.

Ayrıca ilkokullarda veli katılımına ilişkin bu çalışmada elde edilen bulgular gelecekteki araştırmalara kaynaklık edebilir.

Veli Katılımı

Veli katılımı geniş tabanlı bir terimdir. Politika belirleme, bilgi alışverişi, gönüllü veli, ev temelli katılma ve para toplama gibi çeşitli faaliyetleri tanımlamak için kullanılır (Epstein, 2008; Ratcliff & Hunt, 2009). Jeynes (2005) veli katılımını, çocukların eğitim deneyimlerine ve süreçlerine velinin katılımı olarak tanımlamıştır. Cotton & Wikelund'a (1989) göre ise veli katılımı, velilerin okul etkinliklerine gönüllü katılması, okulun sunduğu zorunlulukları yerine getirmesi, evde okuldaki öğrenmeyi destekleyici bir ortam hazırlaması, kitap okumak gibi istendik davranışlarda bulunup çocuğuna örnek olması, ev ödevlerini kontrol etmesi ve aktif olarak evde çocuğuna ders çalışmasına yardımcı olmasıdır. Başka bir tanıma göre ise veli katılımı, bir yanda velilerin görüşlerini düzenli olarak dikkate almak ve sunulan hizmetlere karşı tepkilerini değerlendirmek, diğer yanda ise velileri kendi çocuklarının eğitimi ve gelişiminde aktif birer işbirlikçi olarak görmek ve çocuklarının okul yaşantıları hakkında iyi bir şekilde bilgilendirilmelerini sağlamaktır (Jowett & Baginsky, 1991).

Veli Katılımı Türleri

Veli katılımı türleri iki ayrı modelden yararlanır: Veli öğretmen ortaklığı modeli ve ana yetkilendirme modeli. Ortaklık modelleri, velileri öğretmenlerle hizalamayı hedeflerken, yetkilendirme modelleri karar verme fırsatlarını savunmaktadır. (Christianakis, 2011).

Ebeveyn-öğretmen ortaklık modeli

Tüm ailelerin çocuklarını öğrenci olarak destekleyebilecekleri ev ortamları oluşturmalarına yardım etmeyi amaçlamaktadır. Ortaklık modelleri, ebeveynler ve öğretmenler ortak olarak çalıştıklarında çocukların daha iyi okul deneyimi yaşadıklarını iddia etmektedir (Epstein, 2001; Ferrara & Ferrara, 2005). Epstein (2001), ev okulu ortaklıkları için altı bileşeni özetleyen bir model sunmaktadır: (1) Ebeveynlik: evde öğrenmeyi teşvik etmek ve desteklemek, (2) İletişim: Ev ve okul arasında bilgi alışverişi yapmak, (3) Gönüllülük: Okulda yardımcı olmak için ebeveynleri işe almak ve eğitmek, (4) Evde Öğrenme: Ev ödevi için ebeveynleri eğitmek ve evde öğrenme ortamları yaratmak, (5) Karar Verme: Okul aile birlikleri, komiteler ve konseyler vb. ve (6) Topluluk ile İşbirliği: Kaynakların koordine edilmesi ve okul öğrenimini güçlendirmek ve desteklemek için sivil organizasyon ve işletmelerde çalışmak.

Veli yetkilendirme modeli

Veli yetkilendirme modelleri, okullar tarafından kullanılan asimetrik iktidarı en aza indirmeyi, yanlış anlamaları önceden tahmin etmeyi ve çocukların ev kültürlerini inşa etmeyi amaçlamakta ve böylece ebeveynlerin okul kararlarına katılmalarına yardımcı olmaktadır. Yetkilendirme modellerini

kullanan okul toplulukları, veliyi çeşitli karar alma süreçlerine katılmaya ve karar alma sürecinin her düzeyinde kendi katılımlarını belirlemeye davet ederek içinde bulunulan toplumun yerel ihtiyaçlarına dayalı veli katılımını inşa ederler. Güçlendirme modelleri, çocuklarının öğrenebilecekleri, oyun oynayabilecekleri ve kendilerini güvende hissedebilecekleri bir okul ortamı oluşturabilmelerini sağlayacak sayısız katılım fırsatını velilere sunmaya çalışır. Bununla birlikte veli güçlendirmesini canlandırabilmek zor bir iştir. Yüksek düzeyde bir sosyal etkileşim ve iletişim ağı kurmak gerekmektedir (Clark & Dorris, 2006; Perez, Drake & Calabrese Barton, 2005; Quiocho & Daoud, 2006; Sheldon, 2002).

Veli Katılımında Öğretmenin Rolü

Günümüzde eğitim alanında, velilerin ve öğretmenlerin, çocuğun eğitim deneyimini daha iyi hale getirmek için birlikte çalışması oldukça önemlidir (Grolnick & Slowiaczek, 1994). Öğretmenlerin veli katılımına yönelik tutumları, velilerin çocuklarının okuluna ne ölçüde dahil olacağını etkileyebilmektedir. West (2000) tarafından yayınlanan bir raporda, ilkokul öğretmenlerinin velilerle iletişimi artırma çabaları ve öğrencilerin okuma başarısı üzerindeki etkisi tartışılmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen bulgular, veli-öğretmen iletişiminin öğrencilerin ödev okumasını tamamlamak için motive edebildiğini göstermektedir. Bu özel rapor, öğretmenlerin velilerle olumlu iletişim kurmasının önemini ve öğrencilerin okuldaki başarıları üzerindeki potansiyel etkisini göstermektedir (Stelmack, 2005).

Öğrenci başarısını arttırmanın cevabının önemli bir kısmının, okullarda veli katılımını arttırmanın ve iyileştirmenin yanı sıra, veliler ve öğretmenler arasındaki ilişkilerin iyileştirilmesi ile mümkün olacağı ileri sürülmektedir. Öğretmenler ve veliler, çocuklar için uygun bir eğitim sağlamanın sorumluluğunu paylaşmalıdır. Öğretmenler, veli katılımını normal öğretmenlik uygulamasının bir parçası olarak gördüklerinde, ebeveynler çocuklarıyla evdeki etkileşimlerini arttırmaktalar, çocuklarının ilkokul notlarında yardımcı olma ilişkin yetenekleri konusunda daha pozitif hissetmekte ve öğretmenleri genel olarak daha iyi öğretmenler olarak değerlendirmekte. Ayrıca öğrencilerin tutumları ve başarıları da iyileşmektedir (Epstein & Dauber, 1991; McWayne ve diğerleri, 2004; Shedlin, 2004).

Bu çalışmanın amacı, ilkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu genel amaç doğrultusunda; öğretmenler açısından veli katılımının önemi, veli katılımını arttırmak için yapılan çalışmalar, veli katılım türleri, veli katılımının önündeki engeller ve veli katılımını arttırmaya yönelik yapılacak eğitimlerin içeriği araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı ve veri analizine ilişkin bilgiler bu başlık altında sunulmuştur.

Araştırma Deseni

İlkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırmanın konusunu oluşturan olgu ya da olay buldukları doğal ortamlarda incelenmeye çalışılmaktadır (Patton, 2002). Bu çalışmada fenomenolojik araştırma modeli kullanılmıştır. Fenomenolojik araştırma ile bireylerin deneyimlerinden yola çıkılarak bir olgu açıklanmaya çalışılır. Veli katılımı araştırmanın fenomenini oluşturmaktadır. Çalışma grubu fenomeni deneyimleyen katılımcılardan oluşturulmuş, derinlemesine ve çoklu görüşmeler yoluyla veriler toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edilerek fenomenin özünü yansıtan bileşik betimlemelere ulaşılmıştır (Moustakas, 1994).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu İstanbul'un Ümraniye İlçesi'nde 2018-2019 eğitim yılında üç farklı resmi ilkokulda görev yapmakta olan 20 öğretmen oluşturmaktadır. Bu sayede optimum veri büyüklüğüne ulaşılarak kategorilerin doygunluğu sağlanmıştır. Veri doygunluğu kategorilerdeki verilerin tekrarlanmalarına yol açmaktadır. Tekrarlamalar ise araştırmanın kapsamlılığı ve tamlığını göstermektedir (Morse, 1991). Araştırmada amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılmıştır. Bunun için cinsiyet, mesleki kıdem ve ilkokulun farklı sınıflarında (1., 2., 3. ve 4. sınıf) derse giren öğretmenler araştırma grubuna dâhil edilmiştir. Ayrıca okullar belirlenirken çevresinde sosyo-ekonomik düzeyi birbirinden farklı velilerin bulunduğu okullar olmasına özen gösterilmiştir. Bu sayede nitel araştırmalarda inandırıcılığın ölçütlerinden biri olan veri eşitilmesi koşulu elde edilmiştir. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur:

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Sıra No	Rumuz	Cinsiyet	Mesleki Kıdem	Okuttuğu Sınıf
1	K1	Kadın	16	2. Sınıf
2	K2	Kadın	4	1. Sınıf
3	K3	Erkek	14	3. Sınıf
4	K4	Erkek	17	2. Sınıf
5	K5	Kadın	12	3. Sınıf
6	K6	Kadın	16	4. Sınıf
7	K7	Kadın	5	1. Sınıf
8	K8	Erkek	9	4. Sınıf
9	K9	Erkek	11	4. Sınıf
10	K10	Erkek	5	3. Sınıf
11	K11	Kadın	3	1. Sınıf
12	K12	Kadın	18	3. Sınıf
13	K13	Erkek	8	1. Sınıf
14	K14	Kadın	6	1. Sınıf
15	K15	Kadın	14	2. Sınıf

16	K16	Kadın	12	4.	Sınıf
17	K17	Kadın	22	4.	Sınıf
18	K18	Kadın	25	4.	Sınıf
19	K19	Erkek	7	3.	Sınıf
20	K20	Kadın	21	2.	Sınıf

Tablo 1’de görüldüğü üzere katılımcıların 7’si erkek ve 13’ü kadındır. Katılımcıların 4’ü 1-5 yıl, 4’ü 6-10 yıl, 5’i 11-15 yıl, 4’ü 16-20 yıl ve 3’ü 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların 5’i birinci sınıfı, 4’ü ikinci sınıfı, 5’i üçüncü sınıfı ve 6’sı dördüncü sınıfı okutmaktadır. Araştırmada katılımcıların özel ve kurumsal kimliklerinin gizliliği ilkesine bağlı kalınarak kimliklerini yansıtıcı bilgilere yer verilmemiştir. Bunun yerine her katılımcıya “K1” ile “K20” arasında bir rumuz verilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Veli katılımına ilişkin önceki çalışmalar taranarak ve çeşitli öğretmenlerle görüşmeler yapılarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formunda hazırlanan soruların açık uçlu olmasına özen gösterilmiştir. Uzman görüşleri alınmak suretiyle görüşme formuna son hali verilmiştir. Görüşme formu sekiz sorudan oluşmaktadır. Sorulara ek olarak katılımcılar için sorulara farklı anlamlar yüklenmesi ihtimaline karşı alternatif sorular hazırlanmıştır. Katılımcıların da onayı alınarak görüşmelerin tamamı kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yeterli verinin toplanmasını sağlamak amacıyla tekrarlı sorgulamalar yapılmıştır. Sorular katılımcılar tarafından anlaşılmadığında farklı şekillerde sorulmuştur. Görüşmeler 40 dakika ile 1,5 saat arasında sürmüştür. Nitel araştırmalarda inandırıcılık ölçütlerinden biri olan katılımcı onayını almak için katılımcılardan görüşme kayıtlarını kontrol etmeleri istenmiştir. Bu sayede katılımcıların deneyim ve yorumlamaları arasında uyum olup olmadığı incelenmiştir. Katılımcılar bazı sorularda birden fazla görüş ifade etmiştir. Katılımcılara yöneltilen açık uçlu görüşme soruları aşağıda yer almaktadır:

1. Veli katılımı kavramından ne anlıyorsunuz? Velinin öğrencisinin öğrenmesine ve okul faaliyetlerine ne derece veya nasıl katılmasını istiyorsunuz?
2. Hangi durumlarda velilerle görüşürsünüz? Veli katılımında neleri amaçlıyorsunuz?
3. Veli katılımının faydalı olduğunu düşünüyor musunuz? Velilerden beklentileriniz nelerdir? Sizce velilerin okula katılımı nasıl olmalıdır?
4. Hangi veli katılımı türleri olumlu sonuçlar doğurabilir?
5. Ne tür veli katılımları sizi rahatsız ediyor?
6. Veli katılımını ve iletişimi sağlamakta hangi yönlerden zorlanıyorsunuz? Veli katılımını sağlamada hangi yönlerinizi geliştirmeniz gerektiğini düşünyorsunuz?
7. Deneyiminize dayanarak, öğretmenlerin velilerle ilişkilerinde ana zorluklar nelerdir?
8. Velilerin çocuklarının okuluna dâhil olmasını veya olmamasını hangi faktörler etkiler?

Verilerin Analizi

Görüşme yoluyla toplanan veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizi bir kodlama işlemidir ve ham verileri standart biçimlere dönüştürmek için yapılır (Babbie, 2006). Bu nedenle içerik analizi, fenomenolojik araştırma modeli içinde veri analiz tekniği olarak kullanılmıştır. Bu doğrultuda ham veriler metinlere dönüştürülerek kodlamalar oluşturulmuştur. Ardından kodlamalar temalara dönüştürülmüştür. Metin içeriklerinin ortak noktaları ortaya çıkarılarak temalara dağıtılmıştır (Berg, 2001). Toplanan veriler araştırmacı tarafından metinlere dönüştürülmüş ve ardından bu metinler NVIVO 11 nitel veri analiz programına yüklenmiştir. NVIVO 11 nitel veri analiz programına yüklenen metinleri araştırmacı inceleyerek kodlamaları yapmış, temaları, kategorileri ve alt kategorileri oluşturmuş ve bulguları yorumlamıştır. Ayrıca verilerin analizinde dört uzmandan geri bildirim alınmıştır. Katılımcı kontrolü, fenomenin ayrıntılı bir şekilde betimlenmesi ve uzman değerlendirmesi yapılan araştırmanın inandırıcılığını artırdığı belirtilmektedir (Arastaman, Öztürk-Fidan & Fidan, 2018). Bu nedenle görüşme dökümleri katılımcılara gönderilerek katılımcıların teyidi sağlanmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların “veli katılımının faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar “sınıf öğretmenleri açısından veli katılımının önemi” teması altında toplanmıştır. Sınıf öğretmenleri açısından veli katılımının önemi temasına ilişkin alt temalar ve frekanslar Tablo 2’de sunulmaktadır.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenleri Açısından Veli Katılımının Önemi

Ana Tema	Alt Temalar	f
Sınıf	Veli katılımı olmadan sınıfta istenilen başarıyı yakalayamazsınız	18
Öğretmenleri	Özellikle birinci sınıfta veli katılımı çok önemli	18
Açısından Veli	Öğrenilen konuların pekişmesini sağlıyor	17
Katılımının	Ev ödevlerinin yapılması sağlanmış oluyor	16
Önemi	Velinin kontrolü öğrenciyi olumlu etkiliyor	16
	Veli öğretmeni daha iyi anlıyor	15
	Veli ile öğretmen arasındaki olumlu ilişki öğrencinin başarısının artmasını sağlıyor	14
	Velinin öğrenciye rehberlik etmesi sağlanmış oluyor	14
	Öğrencinin durumu hakkında veli ile istişare edebiliyorum	12
	Vakit kazanmama katkı sağlıyor	12
	Velideki önyargılar ortadan kalkıyor	12
	Yaşanan sorunlarda velilerin çözüm önerilerinden yararlanıyorum	8

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin veli katılımını çok önemsedikleri görülmektedir. Öğrencide istenilen başarının yakalanması, velideki önyargıların ortadan kalması, veli öğretmen ilişkisinin sağlıklı bir zemine oturması, öğrencinin ödev takibinin yapılabilmesi ve yaşanan sorunlarda veli desteğini alınması gibi yönlerden sınıf öğretmenlerinin veli katılımını önemsedikleri

belirlenmiştir. Katılımcıların “sınıf öğretmenleri açısından veli katılımının önemi” temasına ilişkin verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Veli evde ilgileniyorsa çocuk iki ayda okumaya geçiyor. Veli ilgilenmez ise bu hazirana kadar sürebiliyor. Öğretmen olarak tek başımıza başarılı olamazsınız.”K3

“Bazı veliler çocukları okuldan geldiğinde çantalarını açıyorlar. Hangi derste ne yapılmış kontrol ediyorlar. Derste ne işlediniz diye çocuğa soruyorlar. Tekrar yaptırıyorlar. Ödevlerini kontrol ediyor, yanlışlarını düzeltiyorlar.” K7

“Veli katılımı her şeydir. Çocuk okuldan çok evde vakit geçiriyor. Dolayısıyla evde veli desteği ve katılımı olmadan başarılı olmanız mümkün değil.” K16

Katılımcı görüşlerine göre, veli katılımının öğrencinin başarılı olmasında önemli bir yere sahip olduğu, veli katılımı olmadan öğrencide istenen başarının yakalanamayacağı ve öğretmenlerin de bu durumun farkında oldukları ifade edilebilir.

Yapılan görüşmeler sonucunda veli katılımını artırmak için katılımcılarca çeşitli çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Veli katılımını artırmak için yapılan bu çalışmalar “veli katılımını artırmak için yapılan çalışmalar” teması altında toplanmıştır. Veli katılımını artırmak için yapılan çalışmalar temasına ilişkin alt temalar ve frekanslar Tablo 3’de sunulmaktadır.

Tablo 3. Veli Katılımını Artırmak İçin Yapılan Çalışmalar

Ana Tema	Alt Temalar	f
Veli Katılımını Artırmak İçin Yapılan Çalışmalar	Veli toplantıları düzenleme	20
	Mesajla iletişim kurma	20
	Telefonla iletişim kurma	18
	Veli katılımını önemsediğini veliye hissettirme	17
	Toplantılarda veli katılımının öneminden bahsetme	17
	Birinci sınıfın ilk aylarında velilerle birebir görüşmeler yapma	14
	Bir etkinlik yaparken velilerin ekonomik durumlarını dikkate alma	14
	Veli WhatsApp Grubu kurma	14
	Velilerin hepsi ile aynı ölçüde samimiyeti geliştirmeye çalışma	14
	Randevülü veli görüşmeleri yapma	14
	Mesai saatleri dışında da veliye vakit ayırma	13
	Okul dışında kahvaltılı veya yemekli toplantılar düzenleme	12
	Ev ziyaretleri yapma	12
	Yeterince katılım göstermeyen velilerle özel görüşme yapma	12
	Veliler arasında ayrımcılık yapıyor hissini oluşmamasına dikkat etme	12
	Veli katılımının nasıl olması gerektiğine ilişkin eğitimler düzenleme	9
	Dil problemi olan velilerle tercüman vasıtası ile görüşme	7
	Ekonomik durumları iyi olmayan velilerin sosyal yardım sağlama	7
	Toplantılarda kek ve çay ikram etme	3

Tablo 3 incelendiğinde katılımcılar en çok, veli toplantıları yapmak, mesaj, telefon ve whatsapp üzerinden veli ile iletişim sağlamak ve yüz yüze veli görüşmeleri yapmak suretiyle veli katılımını artırmaya çalışmaktadırlar. Bazı katılımcıların okul saatleri dışında kahvaltılı veya yemekli toplantılar düzenleyerek ve ev ziyaretleri yaparak veli katılımını artırmaya çalıştıkları ancak katılımcılardan

bazılarının bu tür uygulamaları doğru bulmadıkları ve karşı oldukları tespit edilmiştir. Bunların dışında bazı katılımcıların, veli katılımının önemi ve nasıl olması gerektiği ile ilgili veliyi bilgilendirici eğitimler düzenledikleri, dil problemi olan velilerle tercüman vasıtasıyla görüştikleri, ekonomik durumu iyi olmayan velilerin sosyal yardımlardan yararlanmasını sağladıkları ve bu sayede veli katılımını artırmaya çalıştıkları görülmektedir. Hatta bazı katılımcıların velinin ilgisini çekebilmek için toplantılarda kek ve çay ikram ettikleri belirlenmiştir. Bu konuya ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Birinci sınıfın ilk aylarında bütün velilerin evlerini ziyaret ederim. Ev ortamında çocukların ailevi durumlarını öğrenmeye çalışırım... Ailevi durumlarını gördükten sonra veliler sizi önemsiyorlar.” K1

“Veli katılımına sağlamaya yönelik önce bir veli bilgilendirme çalışması yapıyorum. Birinci sınıf nedir. Ben nasıl bir öğretmenim. Nasıl bir yol izleyeceğim. Bu konularda velileri bilgilendirmem gerekiyor. Bu eğitimi birinci sınıfı aldığım hafta yapıyorum. Bunun dışında sık sık veli toplantıları yapıyorum. Ayrıca birinci sınıfın ilk ayında her veli ile en az 20 dakika süren bir görüşme yapıyorum.” K6

“Veli toplantıları yaptım. Daha sonra okul bitim saatinden sonra velileri okula çağırdım. Evde çocuğa nasıl yardım edebilirsiniz konusunu ders olarak onlara işledim. Onlar kafalarına takılan, yapamadıkları veya yapmaya çalışıp başarılı olamadıkları sorunları dile getirdiler. Bende bu konularda onlara çözümler ürettim. Şu an sınıf olarak gayet başarılıyız.” K9

Veli katılımını artırmak için öğretmenlerden “K1”ın ev ziyaretleri, “K6”nın veli bilgilendirme toplantıları ile yüz yüze görüşmeler ve “K9”un veli toplantıları ile veli eğitimleri düzenlediği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin veli katılımını artırmaya yönelik çaba sarf ettikleri sonucuna varılabilir.

Katılımcılara, “velilerden beklentileriniz nelerdir?”, “sizce velilerin okula katılımı nasıl olmalıdır?”, “hangi ebeveyn katılımı türleri olumlu sonuçlar doğurabilir? soruları sorulmuştur. Katılımcıların verdikleri cevaplar “veli katılım türleri” teması altında toplanmıştır. Veli katılım türleri temasına ilişkin alt temalar ve frekanslar Tablo 3’de sunulmaktadır.

Tablo 4. Veli Katılım Türleri

Ana Tema	Alt Temalar	f
Veli Katılım Türleri	Ev Temelli Veli Katılımı	
	Ödevlerin kontrolünü yapma	20
	Okulda işlenen derslerin evde tekrarını yaptırma	20
	Öğrencinin evde rahat ders çalışabileceği bir ortam hazırlama	20
	Okula devamını sağlama	18
	Çocuğun dengeli ve sağlıklı beslenmesini sağlama	17
	Çocuğuna çalışma alışkanlığı kazandırma	16
Çocuğun uyku düzenini sağlama	16	

Çocuğun ruh ve beden sağlığını koruma	16
Sabah çocuğunu bırakıp ders bitiminde gelip alma	15
Öğrenciye çalışmalarında rehberlik yapma	12
Okul Temelli Veli Katılımı	
Veli toplantılarına katılma	20
Okul giriş çıkış saatlerinde ayaküstü öğretmenle görüşme yapma	17
Öğretmenle yüz yüze görüşme yapma	15
Yapmış olduğu mesleği sınıfta öğrencilere tanıtmaya	12
Gezilere veya pikniklere katılma	12
Okul ortamında veli ve öğrencilerin birlikte etkinlik yapması	11
Velinin sınıfa katılmasına kesinlikle izin vermiyorum	8
Bir ders saati sınıf ortamında bulunma	7
Önceden hazırlık yapıp bir etkinliği sınıfta uygulayıp öğrencilere gösterme	7
Velinin uzmanlık alanı ile ilgili bir sunum veya uygulama yapması	7
Velinin herhangi bir etkinliği çocuğu ile birlikte sınıfta yapma	6
Çocuğunun okumasını sınıfta dinleme	6
Velinin okul faaliyetlerine katılmasını uygun bulmuyorum	6
Sınıfta veli okuma saatleri düzenleme	5
Gönüllü olarak sınıfta öğretmene yardımcı olma	4

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda veli katılımı “ev temelli” ve “okul temelli” olmak üzere iki alt temaya ayrılmıştır. Ev temelli veli katılımı teması incelendiğinde; öğrencilerin ev ödevlerinin yapılma durumunun veli tarafından kontrol edilmesi, öğrencinin okulda işlenen dersleri evde tekrar etmesinin sağlanması, çocuğun evde rahat ders çalışabileceği bir ortamın hazırlanması, öğrencinin zorlandığı noktalarda velinin rehberlik yapması, çocuğun dengeli ve sağlıklı beslenmesinin sağlanması, uyku düzeninin, ruh ve beden sağlığının korunmasında velinin çocuğuna destek olması gibi yönler bu tema kapsamına girmektedir. Öğretmenlerin veli katılımı ile ilgili olarak en çok evde veli katılımına yoğunlaştıkları söylenebilir. “Ev temelli veli katılımı” temasına ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Bazı veliler çocukları okuldan geldiklerinde çantalarını açıyorlar. Hangi derste ne yapılmış kontrol ediyorlar. Ne işlediniz diye çocuğa soruyorlar. Tekrar yaptırıyorlar. Ödevlerini kontrol ediyor, yanlışlarını düzeltiyorlar.” K2

“Sınıfta yapılan şeyin tekrarı şeklinde olmalı evde katılım. Çocuk bir şeyi ilk önce öğretmeninden öğrenmeli evde de öğrendiklerini pekiştirmeli!” K12

“Derste ne yaptınız. Nasıl geçti. Getir bir defterini kontrol edeyim. Öğretmen hiç defterine imza atmış mı? Velinin evde bunları yapmasını istiyorum. Beslenme çantasının hazırlanması, ders çalışabileceği bir ev ortamının olması vb. yönlerden velinin çocuğuna yardımcı olmasını istiyoruz” K14

Gözlem sonrası yapılan görüşme notları incelendiğinde öğretmenlerin “ev temelli veli katılımı kapsamında” velilerden; çocukları eve geldiğinde hangi derste ne yapıldığını incelemeleri, ev ödevlerini yapılmasını sağlayıp kontrol etmeleri, ders çalışılabilecek bir ev ortamı oluşturmaları ve beslenme çantasını hazırlamaları istenmektedir.

Tablo 4 incelendiğinde “okul temelli veli katılımı” en çok; veli toplantıları, okul giriş çıkış saatlerinde ayaküstü öğretmenle ile görüşme ve yüz yüze öğretmenle ile görüşme şeklinde gerçekleşmektedir. Katılımcıların bir kısmı sınıf içerisinde veli katılımına karşı olduklarını belirtirken bazı katılımcılar sınıf içi veli katılımını çeşitli şekillerde yaptıklarını ve bu tür katılımı önemsediklerini belirtmişlerdir. Velinin sahip olduğu mesleği sınıf ortamında öğrencilere tanıtması, bir etkinliği sınıf ortamında çocuğu ile birlikte yapması, gönüllü olarak herhangi bir konuda hazırladığı etkinliği öğrencilere göstermesi ve öğretmene sınıf içerisinde yardımcı olması sınıf içinde veli katılımına verilebilecek örneklerdir. “Okul temelli veli katılımı” temasına ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Çocuklar velileri ile birlikte sınıfta olmaktan mutlu oluyorlar. O nedenle daha önceden planlama yaparak velilerin herhangi bir ders saatinde sınıf ortamında bulunmalarına izin veriyorum. Çocuğuyla istediği aktiviteyi yapabiliyor. Bu etkinlik deney, el işi vb. olabilir. Mesela çocuğu ile birlikte bağlama çalma veya çocuğu ile birlikte su doku yapma buna örnek verilebilir.” K1

“Bir ya da iki veli anlaşıp sınıfta etkinlik yapıyorlar. “Annemle öğreniyorum” başlığı altında isteyen velilerimle bu çalışmayı yapıyorum. Bunu veli toplantısında duyuruyorum. Veliler hazırlık yapıp derslere katılıyorlar. İsteyen veliler geliyor.” K4

“Velilerin uzmanlık alanlarını tespit ettim ve onlara sınıf ortamında uzmanlık alanları ile ilgili bilgilendirme veya sunum yapma imkânı sağladım. Mesela bir velim domates dikmeyi ve yetiştirmeyi bize uygulamalı olarak gösterdi. Maden mühendisi velim madenler konusunu işlerken geldi bize sunum yaptı. Bunlar kaliteli katılımlar olarak görüyorum. Uzmanlığa dayalı katılım kesinlikle olmalı. Ev hanımı olan velimiz bir yemek tarifinde bulundu ve o yemeği sınıfta yaptı. Ama sınıf süslemeleri, yerli malı etkinliği bunlarda velinin ne işi var...” K6

“Velinin okula gelmesini ve sınıf içerisinde bulunmasını istemiyorum. Ama veli gelip mesleğinin anlatabilir. Onun dışında velinin gelip okulda bulunmasını ben doğru bulmuyorum” K8

Görüşme notları incelendiğinde katılımcılardan “K1”, “K4” ve “K6” “okul temelli veli katılımına” olumlu bakarken, “K8”in olumlu bakmadığı anlaşılmaktadır. Katılımcılardan “K1” öğrencilerin velileri ile birlikte sınıfta olmaktan mutlu olduklarını bu nedenle bir planlama yaparak velilerin sınıf ortamında bulunmalarına izin verdiğini belirtmektedir. “K4” “annemle öğreniyorum” projesi kapsamında isteyen velilerin sınıfta etkinlik yapabildiklerini söylemektedir. Diğer taraftan öğretmen “K6” ise velilerin uzmanlık alanlarını tespit ettiğini ve uzmanlık alanları ile ilgili sınıf ortamında bilgilendirme veya sunum yapmalarına imkân sağladığını ifade etmektedir.

Öğretmenlerin “ebeveynlerin çocuklarının eğitim sürecine dâhil olmasını veya olmamasını hangi faktörler etkiler?”, sorusuna verdikleri yanıtlar “velilerin katılım göstermeme nedenleri” teması altında toplanmıştır. Velilerin katılım göstermeme nedenleri temasına ilişkin alt temalar ve frekanslar Tablo 5’te sunulmaktadır.

Tablo 5. Velilerin Katılım Göstermeme Nedenleri

Ana Tema	Alt Temalar	f
Velilerin Katılım Göstermeme Nedenleri	Veliden Kaynaklı Nedenler	
	İlgisizlik	20
	İşten vakit bulamama	20
	Aile bütünlüğünün bozulmuş olması	16
	Veli katılımını nasıl göstereceğini bilmeme	14
	Geçmişte okulla ilgili yaşanmış olumsuz deneyimler	12
	Öğretmenle iletişim kurmakta zorlanma	12
	Okuma yazmasının olmaması	12
	Diğer çocukları ile ilgilenmek zorunda kalma	12
	Maddi yetersizlikler	12
	Velinin dil probleminin olması	10
	Ebeveynlerin çocukla ilgili sorumluluklarını birbirlerinin üzerine atmaları	8
	Psikolojik sorunlar	8
	Eğitimin gerekliliğine inanmama	6
	Öğretmenden Kaynaklı Nedenler	
	Veli katılımını gereken önemi vermeme	16
	Veli katılımını sağlamak için gereken zamanı ayırmama	15
	Veli ile arasına mesafe koyma	14
	Veli katılımının nasıl yapacağına dair veliye rehberlik yapılmaması	12
	Çocuğu ile ilgili olumsuzlukları öğretmenin söyleme biçiminin velide rahatsızlık oluşturması	8
Ben toplantımı yaparım gelen gelir gelmeyen gelmez anlayışı	8	
Veliler arasında ayrımcılık yapma, sürekli 3-4 veli ile çalışma	8	
Veliye gereken değerin verilmemesi	5	
Öğretmenin veli katılımının gerekliliğine inanmaması	3	
Okuldan Kaynaklı Nedenler		
Veli görüşme odasının olmaması	19	
Toplantılarda velilerden okul ihtiyaçları için para istenmesi	16	
Velinin okula gelmesinin okul yönetimi tarafından çok da istenmemesi	7	
Sistemden Kaynaklı Nedenler		
Milli Eğitim Bakanlığının veli katılımına yönelik sağlıklı bir politikasının olmaması	8	
Veli katılımı standartlarının oluşturulmamış olması	8	
Öğretmeni veli katılımını artırmaya özendiren çalışmaların yetersiz olması	8	

Tablo 5 incelendiğinde “velinin katılım göstermeme nedenleri” teması; veliden kaynaklı, öğretmenden kaynaklı, okuldan kaynaklı ve sistemden kaynaklı nedenler şeklinde dört alt boyuta ayrıldığı görülmektedir. Veliden kaynaklı nedenler; ilgisizlik, işten vakit bulamama, aile bütünlüğünün bozulmuş olması, nasıl katılım göstereceğini bilememe, geçmişte okulla ilgili yaşanmış olumsuz deneyimler, öğretmenle iletişim kurmakta zorlanma, okuma yazmasının olmaması, diğer çocukları ile ilgilenmek zorunda kalma, maddi yetersizlikler, dil problemi, çocukla ilgili sorumluluğu ebeveynlerin birbirlerinin üzerlerine atmaları, psikolojik sorunlar ve eğitimin gerekliliğine inanmama şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Bu konuya ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

Eğitime nasıl katılım göstereceğinin bilmiyor. Eğitime karşı geçmiş olumsuz deneyimlerin getirdiği korkular var. Bu nedenle de okula ve eğitime soğuk bakıyor. Okul deneyimi hiç yaşamayan velimiz de çok fazla. Okula hiç gitmemiş. Okuma yazma bilmeyen velimiz de çok fazla. Dil problemi nedeniyle katılım göstermeyen velilerimizde çok.” K3

“Eğitimi önemsiz görüyor. Çocuk kendi kendine gitsin gelsin. Daha sonra babasının yanında işe başlar, ne bileyim dönerci olur diye bakılıyor.” K16

Katılımcı görüşlerine göre bazı velilerin, geçmişte eğitime ilişkin olumsuz deneyimler yaşamaları veya okul deneyimi hiç yaşamamış olmaları, dil problemlerinin olması ve çocuklarının eğitimini önemsemediklerinden dolayı istenilen düzeyde veli katılımı göstermedikleri söylenebilir.

Öğretmenlerden kaynaklı nedenler; öğretmenin veli katılımını önemsememesi, veli katılımı için gereken zamanı ayırmaması, veli ile arasına mesafe koyması, katılımın nasıl olması gerektiği ile ilgili veliye rehberlik yapmaması, çocuğu ile ilgili olumsuzlukları öğretmenin aktarma biçiminin velide rahatsızlık oluşturması, veliler arasında ayrımcılık yapması, veliye gereken değeri vermemesi ve veli katılımının gerekliliğine öğretmenin yeterince inanmaması şeklinde olduğu katılımcılarca ifade edilmektedir. Öğretmenlerden kaynaklı nedenler temasına ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Her şey öğretilmekte bitiyor. Öğretmenin veli katılımını önemsemesi lazım. Anne baba boşlanmışken öğretmen de boşlarsa olmaz.” K9

“Öğretmenin veli katılımına inanmaması, veli katılımı için ekstra zaman ayırmaması. Öğretmen haklı olarak ekstra vakit ayırmak istemiyor. Öğretmenin buna bir zaman ayırması lazım. Ama öğretmenler çoğunlukla bu ayağı pas geçiyor. Öğrencilere devam ederim diye düşünüyorlar.” K17

“Veliye mutlaka bir mesafe koyuyorum. Sen dili ile benle konuşamaz. Olur olmaz saatte beni arayamaz. Ama gerçekten bir problem varsa beni arayabilirler. Ama çok da ileri gitmesine kesinlikle izin vermiyorum.” K18

Katılımcılardan “K9” veli katılımını artırmada kilit rolün öğretilmekte olduğunu belirtmektedir. Diğer taraftan öğretmen “K17” öğretmenlerin veli katılımının gerekliliğine inanmadıklarını ve veli katılımını sağlamak için ekstra bir zaman ayırmadıklarını söylemektedir. Katılımcılardan “K18” ise “K17”inin açıklamalarını destekler bir biçimde veli ile arasına mesafe koyduğunu, velinin olur olmaz vakitte kendisini arayamayacağını belirtmektedir. Bu durumda öğretmenlerden bazılarının veli katılımını sağlamaya yönelik bir çabanın içinde olmadıkları belirtilebilir.

Okulda veli görüşme odasının olmaması, velilerden sürekli para istenmesi ve velilerin okula gelmesine okul yönetimlerinin sıcak bakmaması katılımcılar tarafından okuldan kaynaklı nedenler

arasında sayılmıştır. Sistemden kaynaklı nedenlere baktığımızda ise, Milli Eğitim Bakanlığı'nın veli katılımına yönelik belirgin bir politikasının olmaması, veli katılımına ilişkin standartların netleşmemiş olması ve öğretmeni veli katılımını artırmaya özendirilecek çalışmaların yetersiz olması sayılabilir. Okuldan ve sistemden kaynaklı nedenlere ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“İdarenin ve milli eğitimin veli katılımı ile ilgili bizim üzerimizde çok da bir etkisi yok. Sadece dönemde bir kez veli toplantısı yapmamız isteniyor. Bunun dışında yapılan bütün çalışmalar öğretmenin özverisi ile oluyor.” K5

“Ben veli kavramı ile bu okulda tanıştım. Daha önce veli nedir bilmiyordum. Lisans eğitiminde veli nedir, veli katılımı nedir biz öğrenmedik. Oysa bu konu çok önemli. Bizim bu konuda da eğitim almamız gerekirdi.” K10

“Veli okula kesinlikle para için çağrıldığını hissetmemeli. Para istemek ya da parasal şeyler istemek veli katılımını olumsuz etkiliyor.” K14

Katılımcı görüşleri göre, okul yönetimlerinin dönemde bir kez veli toplantısı yaptıkları bunun dışında veli katılımını artırmaya yönelik bir çaba içerisinde olmadıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca veli katılımı ile ilgili olarak öğretmenlere herhangi bir eğitim verilmediği görülmektedir.

Yapılan görüşmeler sonucunda bazı katılımcıların veli katılımını artırmak için veli eğitimleri düzenledikleri veya veli bilgilendirme çalışmaları yaptıkları tespit edilmiştir. Bunun üzerinde katılımcılara “veli katılımını artırmak için verilecek eğitimin içeriği nasıl olmalıdır?” sorusu sorulmuş ve verilen yanıtlar “veli katılımını artırmaya yönelik verilecek eğitimin içeriği” teması altında toplanmıştır. Veli katılımını artırmaya yönelik verilecek eğitimin içeriği temasına ilişkin alt temalar ve frekanslar Tablo 6’da sunulmaktadır.

Tablo 6. Veli Katılımını Artırmaya Yönelik Verilecek Eğitimin İçeriği

Ana Tema	Alt Temalar	f
Veli Katılımını	Evde veli katılımı nasıl olmalı	20
Artırmaya Yönelik	İstenmeyen veli katılımları nelerdir	20
Verilecek Eğitimin	Öğrencisinin ödev yapmasına veli nasıl yardımcı olmalı	18
İçeriği	Okul işleyişi hakkında bilgi verme	18
	Velinin kaygısını anlamaya ve gidermeye yönelik çalışmalar	16
	İletişim	16
	Veli olarak okulda kendimi nasıl ifade ederim	16
	Akran zorbalığı	15
	İstenmeyen öğrenci davranışları	15
	Öğretmenim öğretim metodu, kullandığı yöntem teknikler	14
	Müfredatın tanıtımı	14
	Şiddet ve korunma yolları	14
	Veli çocuk ilişkisinde doğru iletişim nasıl kurulur	14
	Doğru beslenme	12
	Uyku saatlerinin ayarlanması	12
	Temizlik bilinci	12

Harçlık verme ve nasıl harcandığının kontrolü	12
Çocuğun gelişim dönemleri	10
Okulda veli katılımı nedir ve nasıl olmalı	8
Zaman planlaması	8
Öğretmen, veli ve öğrenci rollerine ilişkin drama etkinliği	4

Katılımcılar, “veli katılımını artırmaya yönelik velilere verilecek eğitimin içeriğinde” şu konuların yer alması gerektiğini belirtmişlerdir: Evde veli katılımını nasıl olmalı, istenmeyen veli katılımı nelerdir, öğrencinin ödev yapmasına nasıl yardımcı olunur, okulun işleyişi, velinin kaygısını anlamaya ve gidermeye yönelik çalışmalar, iletişim, veli olarak okulda kendimi nasıl ifade ederim, akran zorbalığı, istenmeyen öğrenci davranışları, öğretmenim öğretim metodu ve kullandığı yöntem teknikler, müfredatın tanıtımı, şiddet ve korunma yolları, beslenme çantasının hazırlanması, uyku saatlerinin ayarlanması, temizlik bilinci, harçlık verme ve nasıl harcandığının kontrolü, çocuğun gelişim dönemleri, okulda veli katılımı nasıl olmalı, zaman planlaması, öğretmen, öğrenci ve veli rollerine ilişkin drama etkinliği. Veli katılımını artırmaya yönelik velilere verilecek eğitimin içeriği temasına ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Veli evde çocuğunun eğitimine nasıl ve ne şekilde katılacağına eğitiminin verilmesi gerekir. Ama genelde meslektaşlarım, “çalışmıyorlar!”, “yapmıyorlar!”, “okumuyorlar!”, “yazdırmamışsınız!”, “okutmamışsınız!” şeklinde hayıflanıyorlar. Oysa veli ne yapacağını bilmiyor. İsterse bu veli öğretmen veya doktor olsun fark etmiyor. Bunun öğretilmesi gerekiyor. Çalıştırılmamış, okutulmamış deyip geçemeyiz. Veli ne yapacağını bilmiyor. Bizim bunu veliye mutlaka öğretmemiz lazım.”K4

“İletişim eğitimi almaları gerekiyor. Kendilerini doğru ifade edebilmelerini sağlayacak bir eğitim... Drama eğitimi Mesela velinin öğretmen rolünde olduğu dramalar oynanabilir. Okulun işleyişi, kaçta gelinir kaçta gidilir, okulda çocuğun neye ihtiyacı olacak. Kendi başına çantasını açabilmeli, tuvaleti tek başına kullanabilmeli, günaydın diyebilmeli. Veli buna göre kendini hazırlayabilir. Derslerin işlenişi ve müfredat hakkında bilgiler verilmeli...” K13

Katılımcı görüşlerine göre, eğitim düzeyleri ne olursa olsun velilerin bir veli olarak ne yapmaları gerektiğini bilmedikleri görülmektedir. Bu nedenle veli katılımının nasıl olması gerektiğine ilişkin velilere okul yönetimi ve öğretmenleri tarafından eğitim verilmesi gerektiği ifade edilebilir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada ilkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin veli katılımını oldukça önemsedikleri söylenebilir. Öğrencide istenilen başarının yakalanması, velideki önyargıların ortadan kalması, veli öğretmen ilişkisinin sağlıklı bir zemine oturması, öğrencinin ödev takibinin yapılması ve yaşanan sorunlarda veli desteğinin alınabilmesi gibi hususlarda veli katılımının

önemli olduğu belirlenmiştir. West (2000) tarafından yayınlanan bir raporda, ilkokul öğretmenlerinin velilerle olumlu iletişim kurmalarının önemi üzerinde durulmakta ve veli katılımının öğrencilerin okuldaki başarıları üzerinde potansiyel birçok katkısı olduğu belirtilmektedir.

Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin veli katılımını artırabilmek için çeşitli çalışmalar yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu çalışmalar içerisinde; veli toplantıları yapmak, mesaj, telefon ve whatsapp üzerinden veli ile iletişim sağlamak ve yüz yüze veli görüşmeleri yapmak veli katılımını artırmada öğretmenlerin en çok başvurdukları yöntemler olduğu söylenebilir. Öğretmenlerden bazıları okul saatleri dışında kahvaltılı veya yemekli toplantılar düzenleyerek veya ev ziyaretleri yaparak veli katılımını artırmaya çalıştıkları belirlenmiştir. Ancak öğretmenin saygınlığına zarar vereceğini düşündükleri için bu tür çalışmalara karşı olan öğretmenler olduğu görülmektedir. Ayrıca bazı öğretmenlerin, veli katılımının önemi ve nasıl olması gerektiği ile ilgili veliyi bilgilendirici eğitimler düzenleyerek, dil problemi olan velilerle tercüman vasıtasıyla görüşerek, ekonomik durumu iyi olmayan velilerin sosyal yardımlardan yararlanmasını sağlayarak veli katılımını artırmaya çalıştıkları saptanmıştır. Hatta bazı öğretmenlerin velinin ilgisini çekebilmek için toplantılarda kek ve çay ikram ettikleri tespit edilmiştir. Rol inşa teorisi, velilerin çocuklarının eğitiminde ne gibi bir rol üstlenmeleri gerektiğine dair inançlarını öğretmenlerin etkileyebildiğini ileri sürmektedir. Öğretmenler, çocuğuna nasıl yardımcı olabileceği konusunda velinin kendine özgü yöntemler uygulamasını sağlayarak onun etkililik duygusunu artırmasına yardımcı olabilir. Örneğin öğretmenin ev ödevlerine nasıl ve ne zaman yardımcı olacağı ve ne tür yardımlar olabileceği konusunda özel önerileri, ebeveynlerin aktif rolünün inşası ve olumlu etkililik duygusu için önemli bir destek sunmaktadır (Hoover-Dempsey & Sandler, 2005).

Veli katılımı ev ve okul temelli olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ev temelli veli katılımı, çocuğun eğitim sürecine destek olacak şekilde velinin ev ortamını hazırlamasıdır. Ev temelli veli katılımı; ev ödevlerinin yapılması, okulda işlenen derslerin tekrar edilmesi, evde rahat bir şekilde öğrencinin ders çalışabileceği ortamın oluşturulması, çocuğun dengeli ve sağlıklı beslenmesi, uyku düzeninin, ruh ve beden sağlığının korunması ve okula devamının sağlanması gibi hususlarda velinin çocuğuna yardımcı olmasıdır. Velilerin okul ortamında çocuklarının başarısı artması için okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler ve diğer veliler ile birlikte yaptıkları çalışmalar okul temelli veli katılımı kapsamına girmektedir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu velinin ev temelli katılımını önemli bulurken okul temelli katılımını ise sınırlandırmaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Okul temelli veli katılımının en çok; veli toplantıları, okul giriş çıkış saatlerinde ayaküstü ve yüz yüze öğretmenle ile görüşme şeklinde gerçekleştiği ileri sürülebilir. Katılımcıların bir kısmı sınıf içerisinde veli katılımına karşı olduklarını belirtirken bazı katılımcılar sınıf içi veli katılımını çeşitli şekillerde yaptıklarını ve bu tür katılımı önemsediklerini belirtmişlerdir. Velinin sahip olduğu mesleği sınıf ortamında öğrencilere tanıtması, bir etkinliği sınıf ortamında çocuğu ile birlikte

yapması, gönüllü olarak herhangi bir konuda hazırladığı etkinliği öğrencilere göstermesi ve öğretmene sınıf içerisinde yardımcı olması sınıf içinde veli katılımına verilebilecek örnekler arasında sayılabilir. Çalışmanın bulgularına göre öğretmenlerin veli katılımını artırma stratejilerinin veli öğretmen ortaklık modeli üzerine kurgulandığı söylenebilir (Christianakis, 2011).

Velilerin katılım göstermeme nedenleri veliden kaynaklı, öğretmenden kaynaklı, okuldan kaynaklı ve sistemden kaynaklı nedenler şeklinde dört grup da ele alınmıştır. Epstein (2001) ise veli katılımının önündeki engelleri aileden, okuldan ve toplumdaki kaynaklı nedenler şeklinde üçe ayırmıştır. Veliden kaynaklı nedenler; ilgisizlik, işten vakit bulamama, aile bütünlüğünün bozulmuş olması, veli katılımının nasıl yapılacağını bilmeme, geçmişte okulla ilgili yaşanmış olumsuz deneyimler, öğretmenle iletişim kurmakta zorlanma, okuma yazmasının olmaması, diğer çocukları ile ilgilenmek zorunda kalma, maddi yetersizlikler, dil problemi, çocukla ilgili sorumluluğu ebeveynlerin birbirlerinin üzerlerine atmaları, psikolojik sorunlar ve eğitimin gerekliliğine inanmama şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Çalışma saatlerinin yoğunluğu, ailenin sahip olduğu çocuk sayısı, ev işleri, ailenin eğitim düzeyi, ön yargı ve öğretmenlerle yaşanan iletişim sorunları alan yazındaki bir çok araştırmada veliden kaynaklı nedenler arasında sayılmaktadır (Günay Bilaloğlu & Aktaş Arnas, 2018; Erdoğan & Demirkasımoğlu, 2010; Hoover-Dempsey & Sandler, 1997; Hornby & Lafaele, 2011; Toran & Özgen, 2018; Ünüvar, 2010) Öğretmenden kaynaklı nedenler; öğretmenin veli katılımını önemsememesi, veli katılımı için gereken zamanı ayırmaması, veli ile arasına mesafe koyması, katılımın nasıl olması gerektiği ile ilgili veliye rehberlik yapmaması, çocuğu ile ilgili olumsuzlukları öğretmenin aktarma biçiminin velide rahatsızlık oluşturması, veliler arasında ayrımcılık yapması, veliye gereken değeri vermemesi ve veli katılımının gerekliliğine yeterince inanması şeklinde olduğu ifade edilmektedir. Üretken bir veli katılımını sağlamanın zaman yatırımını gerektirmesi, veliyi dâhil etme çabalarına karşılık ekstra bir ödüllendirmenin olmaması ve bazı velilerin düşük bağlılık veya becerilerle ilgili problemleri olması gibi nedenlerle öğretmenlerin velileri dâhil etmekten çekinebilecekleri ifade edilmektedir (Epstein & Becker, 1982). Velilerin mesleki yeterliliklerini sorguladıkları (Power, 1985) veya çocukları ile ilgili yaşanan sorunlarda onları suçladıkları algıları nedeniyle öğretmenler veli katılımından korkabilirler (Vernberg & Medway, 1981). Oysa velilerin birçoğu, her sınıf seviyesinde çocuklarının eğitimine nasıl verimli bir şekilde nasıl katılacağını bilmek için öğretmenlerin yardımına ihtiyaç duymaktadırlar (Caplan, 1995). Okulda veli görüşme odasının olmaması, velilerden para istenmesi ve velilerin okula gelmesine okul yönetiminin soğuk bakması okuldan kaynaklı nedenler arasında sayılabilir. Okul müdürlerinin, okullarda velilerin hoş karşılandığı aile dostu bir kültür oluşturması önemlidir. Çocuğunun okulunu güçlendirici ve misafirperver olarak gören ebeveynler, diğer okullardakilerden daha fazla katılım göstermektedirler. Okul müdürü konuksever bir okul ikliminin geliştirilmesi, desteklenmesi ve sürdürülmesinde kritik rol üstlenmektedir (Hoover-Dempsey & Sandler, 2005). Sistemden kaynaklı nedenlere baktığımızda ise, Milli Eğitim Bakanlığı'nın veli katılımına yönelik belirgin bir politikasının olmaması, veli

katılımına ilişkin standartların netleşmemiş olması ve öğretmeni veli katılımını artırmaya özendirilecek çalışmaların yetersiz olması sayılabilir.

Araştırmanın bulgularına göre veli katılımını artırmak için yapılan veli eğitimlerinin faydalı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Veli eğitimlerinde yer alacak konular şunlar olabilir: Evde veli katılımını nasıl olmalı, istenmeyen veli katılımı nelerdir, öğrencinin ödev yapmasına veli nasıl yardımcı olur, okulun işleyişi, velinin kaygısını anlamaya ve gidermeye yönelik çalışmalar, iletişim, veli olarak okulda kendimi nasıl ifade ederim, akran zorbalığı, istenmeyen öğrenci davranışları, öğretmenim öğretim metodu ve kullandığı yöntem teknikler, müfredatın tanıtımı, şiddet ve korunma yolları, beslenme çantasının hazırlanması, doğru beslenme, uyku saatlerinin ayarlanması, temizlik bilinci, harçlık verme ve nasıl harcandığının kontrolü, çocuğun gelişim dönemleri, okulda veli katılımı nasıl olmalı, zaman planlaması, öğretmen, öğrenci ve veli rollerine ilişkin drama etkinliği. Amerika da ki bazı okullar, velilerin okula yönelik pozitif bakış açısı kazanabilmeleri ve çocuklarının eğitim sürecine dâhil olabilmeleri için altmış saati bulan veli eğitimleri düzenlemektedirler (Kaat, 2007). Hangi eğitim seviyesinde ve sosyo-ekonomik düzeyde olursa olsun ailelerin farklı konularda eğitimine ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu tür eğitimler sonucunda velilerin anne-babalık davranışlarının olumlu yönde değiştiği, anne-babalıkla ilgili stres düzeylerinin düştüğü ve öz-yeterlilik duygularının yükseldiği belirlenmiştir (Şahin & Kalburun, 2009)

Araştırma bulgularına dayalı olarak şu önerilerde bulunulabilir:

1. Veli katılımını artırmaya yönelik okulun türü ve seviyesine uygun veli eğitimleri düzenlenmelidir.
2. İlkokullarda veli katılımının nasıl olacağı ile ilgili standartlar geliştirilmeli ve öğretmenlerin okulda veli katılımını artırmaları özendirilmelidir.
3. Öğretmenlerin veli katılımını artırmak için yapacağı çalışmalara vakit ayırabilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.
4. Okullarda öğretmenlerin velilerle rahat görüşebileceği veli görüşme alanları veya odaları oluşturulmalıdır.
5. Bu çalışma sınıf öğretmenleri ile yapılmıştır. Sınıf öğretmenleri dışında diğer branş öğretmenlerinin veli katılımına ilişkin görüşlerini araştıran çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Arastaman, G., Fidan, İ. Ö., & Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlilik: kuramsal bir inceleme. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Argon, T. & Kıyıcı, C. (2012). İlköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 80-95.
- Babbie, E. R. (2006). *The practice of social research*. Belmont: Wadsworth.
- Berg, B. L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences* (Fourth Edition). Needham Heights, MA: A Pearson Education Company.

- Binicioğlu, G. (2010). *İlköğretimde okul-aile iletişim etkinlikleri: Öğretmen ve veli görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Caplan, J. G. (1995). *Parent involvement 101: A guide for rural educators*. Oak Brook, IL: North Central Regional Educational Lab.
- Clark, A. & Dorris, A. (2006). Welcoming Latino parents as partners. *Principal Leadership*, 7(3), 22-25.
- Cotton, K. & Karen Reed Wikeland, K.R. (1989). *Parent involvement in education*. Education Northwest, U.S. Department of Education.
- Christianakis, M. (2011). Parents as “help labor”: Inner-city teachers’ narratives of parent involvement. *Teacher Education Quarterly*, 38(4), 157-178.
- Epstein, J. L., & Becker, H. J. (1982). Teacher's reported practices of parent involvement: Problems and possibilities. *Elementary School Journal*, 83, 103- 113.
- Epstein, J. L., & Dauber, S. L. (1991). School programs and teacher practices of parent involvement in inner-city elementary and middle schools. *Elementary School Journal*, 91(3), 288-304.
- Epstein, J.L. (2001). *School, family and community partnerships*. Boulder, CO: Westview Press.
- Epstein, J. K. (2008). Improving family and community involvement in secondary schools. *The Education Digest*, 73(6), 9-12.
- Erdoğan, Ç. & Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(3), 399-431.
- Ferrara, M. M., & Ferrara, P. J. (2005). Parents as partners. *Clearing House*, 79(2), 77-81.
- Grolnick, W. S., & Slowiaczek, M. L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivational model. *Child Development*, 65(1), 237-252.
- Grant, K.B., & Ray, J.A. (2010). *Home, school and community collaboration: Culturally responsive family involvement*. Los Angeles, CA: Sage.
- Günay Bilaloğlu, R., & Aktaş Arnas, Y. (2018). Okul öncesi eğitimde aile katılımı engelleri ve süreçte karşılaşılan sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Advance online publication. doi: 10.16986/HUJE.2018043536
- Hornby, G. & Lafaele, R. (2011). Barriers to parental involvement in education: An explanatory model. *Educational Review*, 63(1), 37-52.
- Hoover-Dempsey, K.V., & Sandler, H.M. (1997). Why do parents become involved in their children’s education? *Review of Educational Research*, 67(1), 3–42.
- Hoover-Dempsey, K.V. & Sandler, H. M. (2005). *The social context of parental involvement: A path enhanced achievement*. Nashville: Vanderbilt University.
- Jeynes, W.H. (2005). A meta-analysis of the relation of parental involvement to urban elementary school student academic achievement. *Urban Education*, 40(3), 237–69.
- Jowett, S., & Baginsky, M. (1991). Parents and education- issues, options and strategies. *Educational Research*, 33(3), 199-204.
- Kaatz, S.A., (2007). *Dealing with angry, hostile parents*. Forest River, Illinois: Lutheran Education Association.

- Koutrouba, K., Antonopoulou, E., Tsitsas, G., & Zenakou, E. (2009). An investigation of Greek teachers' views on parental involvement in education. *School Psychology International, 30*, 311-328.
- McWayne, C., Hampton, V., Fantuzzo, J., Cohen, H. L., & Sekino, Y. (2004). A multivariate examination of parent involvement and the social and academic competencies of urban kindergarten children. *Psychology in the Schools, 41*(3), 363-377.
- Moll, L., Amanti, C., Neff, D., & Gonzalez, N. (1992). Funds of knowledge for teaching: using a qualitative approach to connect homes and classrooms. *Theory Into Practice, 31*(2), 132-141.
- Morse, J. M. (1991). Strategies for sampling. In: J. M. Morse (Ed.). *Qualitative Nursing Research: A Contemporary Dialogue*, (pp. 127-145). London: Sage Publications.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. London: Sage Publications.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (Third Edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Perez, J., Drake, C. & Calabrese Barton, A. (2005). The importance of presence: Immigrant parents' school engagement experiences. *American Educational Research Journal, 42*(3), 465-498.
- Power, T. J. (1985). Perceptions of competence: How parents and teachers view each other. *Psychology in the Schools, 22*(1), 68-78.
- Quioco, A. M., & Daoud, A. M. (2006). Dispelling myths about Latino parent participation in school. *The Educational Forum, 70*(3), 256-267.
- Ratcliff, N., & Hunt, G. (2009). Building teacher-family partnerships: The role of teacher preparation. *Education, 129*(3), 495-505.
- Sanders, M., & Lewis, K. (2005). Building bridges toward excellence: Community involvement in high schools. *High School Journal, 88*(3), 1-9.
- Shedlin, A. (2004). Dad-friendly matters more than we see. *The Education Digest, 69*(7), 28-30.
- Sheldon, S. (2002). Parents' social network and beliefs as predictors of parent involvement. *The Elementary School Journal, 102*(4), 301-316.
- Stelmack, B. (2005). *Parental involvement: A research brief for practitioners*. Alberta Initiative for School Improvement: University of Alberta.
- Şahin, F. T., & Kalburan, F. N. C. (2009). Aile eğitim programları ve etkililiği: Dünyada neler uygulanıyor? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25*(25), 1-12.
- Toran, M., & Özgen, Z. (2018). Okul öncesi eğitimde aile katılımı: Öğretmenler ne düşünüyor, ne yapıyor? *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 6*(3), 229-245. DOI:10.14689/issn.2148-2624.1.6c3s11m
- Ünüvar, P. (2010). Aile katılımı çalışmalarına yönelik ebeveyn ve öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 18*(3), 719-730.
- Vernberg, E. M., & Medway, F. J. (1981). Teacher and parent causal perceptions of school problems. *American Educational Research Journal, 18*(1), 29-37.
- West, J. (2000). *Increasing parent involvement for student motivation*. Armidale, New South Wales, Australia: University of New England. (ERIC Document Reproduction Service No. ED448411).

What do The Elementary Teachers Think About Parental Participation? A Phenomenological Study

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Parent participation is a broad-based term. It is used to describe various activities such as policy-making, information exchange, voluntary parents, home-based participation and fundraising (Epstein, 2008; Ratcliff & Hunt, 2009). Jeynes (2005) defined parental participation as the participation of parents in educational experience and process of education of the children. According to Cotton & Wikelund (1989), parents' participation, voluntary participation of parents in school activities, fulfillment of school's requirements, preparing an environment to support learning at home, making showing terminal behaviors such as reading books to show an example to their children, checking their homework in order to help their children at home.

The aim of this study is to reveal the opinions of the primary school teachers about the participation of parents. For this general purpose, the importance of parental participation for teachers, studies to increase parental participation, types of parental participation, obstacles to parental participation and the content of trainings to increase parental participation constitute the subject of this study.

Methodology

Phenomenological research model among the qualitative research methods was used in the research. Parent participation constitutes the phenomenon of research. The study group consisted of participants experiencing the phenomenon. Data were collected through in-depth and multiple interviews. The study group consisted of 20 teachers working in three different public primary schools during the 2018-2019 school year in Istanbul. A semi-structured interview form was formed by screening previous studies on parental participation and by interviews with various teachers. The questions in the interview form are open-ended questions. All the interviews were recorded on the recording device with the approval of the participants. Repetitive inquiries were made to ensure that sufficient data were collected. When the questions were not understood by the participants, they were asked in different ways. The interviews lasted between 40 minutes and 1.5 hours. Participants were asked to check the interview records in order to obtain the consent of the participant, which is one of the criteria of credibility in qualitative research. Data collected through interviews were analyzed by using content analysis technique. Feedback was received from four experts for the analysis of the data.

Findings, Conclusion and Recommendations

According to the results of the research, it can be said that the class teachers consider the parents' participation very important. It was determined that parents' participation in matters such as the achievement of the desired success, the elimination of the prejudices in the parents, to establish the relationship between the parents and the teachers on a healthier ground, receiving support of the parents in handling the follow up of students' home works and in experienced problems, is important. According to the findings of the research, it is understood that the teachers made various studies in order to increase the participation of parents. It can be said that in these studies, the most frequently used methods by teachers to increase parent participation are parents do meetings, make contact with parents via messages, phone and whatsapp, and make face-to-face parental interviews.

Parent participation is divided into two as home and school based. Home-based parent participation is the work of the parent in the home environment to support the child's educational process. Home-based parent participation refers parents helping their children in home works to be done; repetition of courses at school; creating an environment in which the student can study comfortably at home; balanced and healthy nutrition of the child; protection of their sleep patterns, mental and physical health; and the provision of attendance to the school. In order to increase the success of the child in the school environment, the parent's work with the school administration, teachers, students and other parents falls within the scope of school-based parent participation. According to the findings of the study, it was found that while the majority of teachers found home-based participation of the parents as important, they tried to limit their school-based participation. It can be asserted that the most of the school-based parent participation is in a form of the parents' meetings that were held in the form of casual meetings with the teacher and the face-to-face interviews with the teacher.

Parents' reasons not to participate are discussed in four groups in the study; parent based; teacher based; school based and system based reasons. According to the findings of the study, it was concluded that the parents' training to increase parental participation was beneficial. Parent education can include the following issues: How should parents participate in the home; what are the unwanted parental participation; how parents help the student do homework; the functioning of the school; studies to understand and resolve the anxiety of parents; communication; how do I express myself as a parent in school; peer bullying; unwanted student behavior; teaching method and techniques used by the teacher; introduction of the curriculum; violence and ways of protection; preparation of lunch box; proper nutrition; adjustment of sleep times; cleaning consciousness; allowance and control of spending; periods of development of the child; how parents' participation in school should be; time planning; drama activity related to teacher, student and parent roles.

Parental trainings appropriate to the type and level of the school should be organized to increase parental participation. Standards should be developed for parents' participation in primary schools and teachers should be encouraged to increase parental participation in the school. Measures should be taken to ensure that teachers can take the time to improve parental participation. In schools, parents' meeting areas or rooms should be established where teachers can meet with parents.